

בבית המשפט העליון

בש"פ 9130/07

בפני: כבוד המשנה לנשיאה א' ריבלין

העורר: מוחמד נאסר

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו
מיום 25.10.07 ב-ב"ש 4163/07 שניתנה על ידי כבוד השופט
ג' נויטל

תאריך הישיבה: כ' בחשוון התשס"ח (1.11.07)

בשם העורר: עו"ד עלאא מסארוה

בשם המשיבה: עו"ד בת עמי ברוט

החלטה

1. ביום 21.9.07 נעצר העורר, ויומיים לאחר מכן הוגש כנגדו כתב אישום המייחס לו שני אישומים בגין עבירות של הדחה בחקירה באמצעות איומים. על-פי החשד, לאחר שאדם שלישי (להלן: המתלונן) הגיש תלונה למשטרה כנגד חבר של העורר, בחשד שזה ביצע מעשה מגונה בבנו הקטין של המתלונן, ביצע העורר את העבירות כלפי המתלונן. בכתב האישום נטען כי במקרה הראשון פגש העורר את המתלונן במקום מגוריו וניסה להניעו באמצעות איומים לחזור בו מההודעה שמסר במשטרה. במקרה השני, אשר התרחש למחרת המקרה הראשון, שב וניסה העורר להניע את המתלונן לחזור בו מההודעה בנסיבות דומות, כשהוא אוזר גם באקדח מפלסטיק.

2. בשים לב למסוכנותו של העורר, כפי שזו נלמדה, בין היתר, מהעובדה שחזר על מעשיו פעמיים, ושלמרות גילו הצעיר, יש לו עבר פלילי בעבירות של איומים ואלימות, ובהתחשב בכך שמיוחסות לו עבירות של שיבוש הליכי משפט, דחה בית-משפט השלום בפתח-תקווה (כבוד השופטת ע' רוזן, ביום 23.9.07), את בקשתו של

העורר להסתפק בחלופת מעצר, וקבע כי בנסיבות העניין יש מקום לקבל טרם ההחלטה בנושא תסקיר מבחן מלא בעניינו. לפיכך, קבע בית המשפט כי עד להחלטה אחרת, ישהה העורר במעצר עד לתום ההליכים, וכי הדיון בתיק ייקבע ליום 9.10.07.

3. רצף תקלות שנבעו מהעומס שנוצר בעקבות עיצומים אצל שירות המבחן ומקשיים טכניים במעבר בין בתי משפט, הוביל לדחיית הדיון ליום 11.11.07. גם במועד זה לא התקבל עדיין תסקיר שירות המבחן. בשים לב למכלול השיקולים שנזכרו, ובהתחשב גם במשך הזמן שחלף מאז הגשת כתב האישום, דחה בית-המשפט קמא את הדיון בחלופת המעצר עד לקבלת תסקיר מבחן. ביום 23.10.07 התקיים דיון נוסף בבית-משפט השלם, באשר לבקשת העורר לשחררו בשל פגמים שנפלו, לטענתו, בהליך הנדון. בהחלטה מיום 25.10.07, דחה בית משפט השלום את הבקשה, בהתייחסו לשלושה נימוקים מרכזיים שהעלה העורר. ערר שהוגש לבית-המשפט המחוזי על החלטה זו נדחה אף הוא בהחלטתו של כבוד השופט ג' נויטל מיום 28.10.07. החלטה זו של בית-המשפט המחוזי היא נשוא ערר זה. במסגרת הערר, חוזר העורר על הטענות שהעלה בשתי הערכאות הקודמות, ובהן אדון כעת.

4. טענתו הראשונה של העורר בערכאות הקודמות וגם בפני בית משפט זה, היא כי יש להורות על שחרורו של העורר מהטעם ששירות המבחן לא הגיש תסקיר תוך זמן סביר. סיבה נוספת שבגינה יש לשחררו, כך טוען העותר, היא שכתב האישום שהוגש נגדו על-ידי תובע משטרה הוגש בחוסר סמכות, שכן אישור הפרקליטות שנדרש לצורך העבירה המיוחסת לו, התקבל כשלושה שבועות לאחר הגשתו של כתב האישום בפועל. הטעם השלישי שמעלה העורר לטובת שחרורו ממעצר נעוץ בהוראת סעיף 60 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), תשנ"ו-1996 (להלן: סעיף 60), אשר מורה כי יש לקיים הקראה של כתב האישום בתוך שלושים ימים מיום הגשת כתב האישום. במקרה זה, חלפו מיום הגשת כתב האישום (23.9.07) ועד ליום הדיון בבית משפט השלום (23.10.07) 31 ימים, ובמהלכם לא התקיימה הקראה.

לאחר ששקלתי בטענות בכתב ועל-פה, באתי לכלל מסקנה כי דין העורר להידחות.

5. מקובלת עלי החלטתו של בית משפט השלום, כפי שאושרה גם על-ידי בית-משפט המחוזי, לפיה בהתאם ל"דוקטרינת הבטלות היחסית" ולהלכות שיצאו מלפני בית-המשפט העליון, מתן האישור כשלושה שבועות לאחר שהוגש כתב האישום ובטרם החלו הליכים ממשיים בתיק, אינו מוביל לעיוות דין או לפגיעה בניהול הגנתו

של המשיב, ועל כן אינו מצדיק ביטול מדעיקרא של כתב האישום. בית-המשפט העליון כבר קבע בהקשר של אישור מאוחר של היועץ המשפטי לממשלה להגשת כתב אישום, כי "במקרה הרגיל, כאשר האיחור במתן האישור אינו רב וכאשר אין חשש שייגרם עיוות דין לנאשם, לא תהיה הצדקה לקבוע כי כתב האישום בטל מעיקרו" (ע"פ 10189/02 פלוני נ' מדינת ישראל (לא פורסם, ניתן ביום 19.9.2005)).

6. גם בהחלטה לדחות את טענתו של המשיב לעניין אי קיום ההקראה כמצוות סעיף 60 לא ראיתי מקום להתערב. נקודת המוצא לביאור המושג נאשם ש"משפטו לא החל" אשר מופיע בסעיף 60, היא סעיף 143 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, הקובע כי במועד תחילת המשפט יקריא בית המשפט לנאשם את כתב האישום. ברם, פסיקתו של בית-המשפט העליון, בפרט בשנים האחרונות, הבהירה כי ניתן לפרש את המושג "תחילת המשפט" פירוש תכליתי-מהותי, ולא טכני-דווקני, כך שבמהותו, מתייחס סעיף 143 לחובה להבטיח כי הנאשם מודע ומבין את תוכן ההליך הפלילי שמתנהל כנגדו על מנת שיוכל להתגונן כראוי, וזאת גם ללא שבוצעה הקראה במובנה הפורמאלי (ראו למשל: בש"פ 1948/03 שילון נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(2) 869 (2003); בש"פ 7121/07 זגדון נ' מדינת ישראל (לא פורסם, ניתן ביום 2.9.07), וראו גם ההפניות המופיעות שם ביחס לעמדות השונות שנשמעו). במקרה זה, כפי שציין בית-משפט השלום, טען בא-כוח העורר טענות שונות ביחס לכתב האישום עצמו כבר בישיבה שהתקיימה ביום 11.10.07, וזאת לרבות באשר לפגמים אשר נפלו, לכאורה, בכתב האישום. אין ספק לפיכך, כי העורר, באמצעות בא-כוחו הטוען בשמו, היה מודע לטיב ההאשמות המיוחסות לו בכתב האישום כבר במועד זה. יצוין גם, כי העורר טען טענות שונות לעניין כתב האישום גופו, כפי שעולה מהמסמכים שהגיש בערר זה ובהחלטות השונות שניתנו בבית משפט השלום. על כן, מקובלות עלי החלטותיהם של בית משפט השלום ובית המשפט המחוזי גם בעניין זה.

7. לבסוף, לא מצאתי לנכון להתערב גם בהחלטה שלא לשחרר את העורר ממעצר על רקע האיחורים החוזרים בהגשת תסקיר המבחן, כמו גם על רקע משקלן המצטבר של טענותיו. במקרים שכאלה, על בית המשפט לערוך איזון ראוי בין ערכים ואינטרסים הנוגעים לזכויותיו ולטובתו של העציר, לבין האינטרס הציבורי, ובכלל זאת חשיבות קיומו של הליך משפטי תקין ושל שמירה על שלום הציבור. במכלול איזונים זה מצאו בית-משפט השלום ובית המשפט המחוזי כי בנסיבות המקרה, אין מקום לשחרר את העורר, וכך מצאתי גם אני. העבירות המיוחסות לעורר הן חמורות, ובהיעדר תסקיר מבחן המורה אחרת, קיים חשש של ממש כי באם ישוחרר לחלופת מעצר, ישוב וינסה להשפיע באלימות או באיומים על המתלונן, או על אחרים, לשם שיבוש הליכי המשפט

שלו או של חברו. במאזניים הזהירות של ההליך הפלילי, ובנסיבות המקרה הזה, אין בפגמים השונים, וגם לא במכלול הפגמים שהצטברו, כדי להביא לשחרורו של העורר, עוד קודם לקבלת התסקיר.

8. לצד דחיית הערר, ולאור נסיבות דחיית הדיון בחלופת המעצר במקרה זה, אני רואה לנכון להדגיש את חשיבות הגשתו של תסקיר מבחן בעניינו של העורר בהקדם האפשרי.

הערר נדחה.

ניתנה היום, כ' בחשוון התשס"ח (1.11.07).

המשנה-לנשיאה